Dosarul nr. 3r-1315/24
/ 2-24104420-02-3r-11112024 /
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), judecătorul Cristina Panfil

D E C I Z I E

16 decembrie 2024 mun. Chișinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Preşedintele completului, judecătorul Ghenadie Mîra
Judecătorii Victoria Sîrbu și Angela Braga

examinând în ordine de recurs, în lipsa părților, cererea de recurs declarată de recurentele Lucia Macar și Liudmila Drăgan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 15 octombrie 2024, emisă în cauza civilă de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Macar Lucia și Drăgan Ludmila către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Comisia de licențiere a activității notariale privind emiterea ordonanței provizorii,-

c o n s t a t ă:

La data de 17 septembrie 2024, Macar Lucia și Drăgan Ludmila au depus cerere către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Comisia de licențiere a activității notariale privind emiterea ordonanței provizorii.

În suportul cererii s-a invocat că, conform Hotărârii ***** a Comisiei de Licențiere a Activității Notariale în legătură cu necesitatea organizării examenului de calificare în profesia de notar s-a hotărât, conform pct. 1, desfășurarea probei scrise a examenului de calificare în profesia de notar la dala de 05.06.2024.

Notează că, prin Hotărârea nr. ***** a Comisiei de Licențiere a Activității Notariale, s-au admis la examenul de calificare în profesia de notar următorii candidați (inter alia) conform pct. 1.: subpct. 3. Marinescu Galina: subpct. 17. Chește Sergiu: subpct. 19. Macar Lucia.

Susțin că, prin Hotărârea nr. ***** a Comisiei de Licențiere a Activității Notariale, s-a admis la examenul de calificare în profesia de notar conform pct. 2. Drăgan Ludmila.

Invocă reclamantele că, prin Hotărârea nr.***** a Comisiei de Licențiere a Activității Notariale, s-au admis pentru susținerea probei verbale - etapa II a examenului de calificare în profesia de notar următorii candidați (inter alia) conform pct. 1.: subpct. 3. Chește Sergiu; subpct. 4. Drăgan Ludmila; subpct. 6. Marinescu

Galina.

Subliniază că, prin Hotărârea Comisiei de Licențiere a Activității Notariale *****, s-a constatat promovarea probei verbale a examenului de calificare în profesia de notar, desfășurată la data de 01.07.2024, de către următorii candidați (inter alia) conform pct. 1 subpct. 3 Chește Sergiu; subpct. 5 Marinescu Galina.

Menționează că, prin Hotărârea nr. ***** a Comisiei de Licențiere a Activității Notariale, conform pct. 1, s-a anulat Decizia Comisiei de licențiere a activității notariale nr. ***** privind nepromovarea examenului de calificare în profesia de notar de către candidata Macar Lucia și conform pct. 2 s-a admis candidata Macar Lucia pentru susținerea probei verbale - etapa II a examenului de calificare în profesia de notar.

Punctează de asemenea că, prin Hotărârea Comisiei de Licențiere a Activității Notariale *****, conform pct. 1, s-a revocat Decizia Comisiei de licențiere a activității notariale ***** privind nepromovarea examenului de calificare în profesia de notar de către candidata Drăgan Ludmila. Conform pct. 2, s-a inclus Drăgan Ludmila în lista candidaților care au promovat proba verbală a examenului de calificare în profesia de notar, prevăzută la pct. 1 din Hotărârea *****, cu nota medie obținută - 7,4 (șapte întregi și patru zecimi).

La fel, remarcă că, prin Hotărârea Comisiei de Licențiere a Activității Notariale *****, conform pct. 1, s-au aprobat rezultatele examenului de calificare în profesia de notar.

Atrag atenția reclamantele că, prin Hotărârea *****, conform pct. 1 Comisia a constatat existența temeiurilor pentru anularea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar desfășurat în perioada 05 iunie - 16 iulie 2024 în privința candidaților Chește Sergiu, Macar Lucia, Drăgan Ludmila și Marinescu Galina, iar conform pct. 2 s-au anulat rezultatele examenului de calificare în profesia de notar desfășurat în perioada 05 iunie - 16 iulie 2024, în privința lui Chește Sergiu, Macar Lucia, Drăgan Ludmila și Marinescu Galina.

Subliniază că, motivarea principală în vederea emiterii hotărârii date a fost faptul că, Comisiile de contestație au majorat notele unor candidați fără a oferi justificări adecvate și motivate, conform cerințelor din Regulament. Această lipsă de motivare, afectează legalitatea procedurii și rezultatele examenului, iar Comisia de licențiere a considerat că aceste acțiuni au fost arbitrare, ceea ce a condus la vicierea gravă a procesului de organizare și desfășurare a examenului.

Relevă că, per ansamblu, Comisia de Licențiere a Activității Notariale se expune în Hotărârea ***** asupra aspectului că, contestarea face parte din procedura de examen, deoarece este reglementată de Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 631/2017, care prevede că orice candidat poate contesta notele obținute sau aspectele procedurale ale examenului. Examinarea contestațiilor se realizează de către o Comisie de contestație, ale cărei decizii influențează direct rezultatele finale

ale examenului. Acest proces de contestare este o componentă esențială a procedurii administrative asociate examenului, asigurând corectitudinea și legalitatea acestuia.

Adăugă că, Comisia de Licențiere a Activității Notariale a reținut că motivarea juridică a integrării contestării în procedura de examen se bazează pe faptul că dreptul la contestare este prevăzut în mod expres în Regulament, iar modul de desfășurare a acestei etape este supus acelorași norme și principii aplicabile celorlalte etape ale examenului. Contestarea, fiind parte a acestui cadru normativ, este esențială pentru validarea rezultatelor examenului și pentru a asigura respectarea drepturilor candidaților în contextul administrativ.

Susțin reclamantele că, Comisia de Licențiere a Activității Notariale a specificat că această integrare a contestării în procedura de examen subliniază importanța respectării riguroase a regulamentelor și a motivării corespunzătoare a deciziilor luate de Comisia de contestație, întrucât orice omisiune sau abuz poate compromite legalitatea și corectitudinea întregului proces de evaluare.

Remarcă că, pentru motivele enunțate, la data de 20.08.2024, reclamantele au depus în adresa Comisiei de Licențiere a Activității Notariale o cerere prealabilă motivată, prin care au solicitat emiterea actului administrativ sub forma unei Hotărâri separate privind rezultatele candidatului cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul admis.

Subliniază că, până la momentul depunerii prezentei cereri, autoritatea publică competentă nu a dat o soluție pe marginea cererii prealabile din data de 20.08.2024.

Explică că, conform prevederilor art. 60 Cod Administrativ, autoritatea pârâtă are la dispoziția sa, de la 30 de zile până la 90 de zile.

La caz, atestă că, prin Ordinul Ministerului Justiției al Republicii Moldova ”Cu privire la organizarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar și locurile vacante ce urmează a fi scoase la concurs” ***** pentru 7 teritorii de activitate, 14 locuri de notar.

Totodată, prin Hotărârea Comisiei de Licențiere a Activității Notariale ”Privind desfășurarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar” *****, s-a hotărât desfășurarea concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar la data de 16.09.2024 pentru 7 teritorii de activitate, 14 locuri de notar.

Prin urmare, susțin reclamantele că, potrivit Hotărârii Comisiei de Licențiere a Activității Notariale ”Cu privire la admiterea candidaților la concursurile pentru suplinirea locurilor vacante de notar” *****, s-au admis la concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar 2 persoane, care au fost candidați ai aceluiași examen.

Reiterează că, prin Ordinul Ministerului Justiției ”Cu privire la organizarea concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar și locurile vacante ce urmează a fi scoase la concursuri” din ***** s-a dispus organizarea concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar pentru 22 de teritorii de activitate, s-a aprobat numărul locurilor de notar ce urmează a fi scoase la concursurile pentru

suplinirea locurilor vacante de notar în număr de 30 de locuri.

Prin Hotărârea ”Cu privire la desfășurarea concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar” nr. ***** Comisia de Licențiere a Activității Notariale a dispus desfășurarea concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar pentru data de 11.10.2024 pentru 21 de locuri, acordând termen de până la 25.09.2024 pentru depunerea dosarelor.

Mai menționează reclamantele că, conform Hotărârii ***** a Comisiei de Licențiere a Activității Notariale, se recunoaște că, viciile procedurale din cadrul procesului de contestare, afectează legalitatea întregului examen și, implicit, a tuturor rezultatelor. În pofida acestui fapt, Comisia a anulat rezultatele doar pentru unii candidați, printre care și în privința reclamantelor, fără a anula întregul examen sau a dispune măsuri corective adecvate, precum și fără a asigura un remediu efectiv, sau soluționarea cererii privind emiterea actului administrativ favorabil, și deși încă au statutul de candidați admiși la examen în sesiunea respectivă, la fel ca ceilalți care au promovat deja și fără a fi fost excluși sau fără a le fi anulat acest statut, autoritățile publice organizează deja pentru ei concursuri de suplinire a locurilor vacante.

Opinează că, situația creată depășește limitele legalității, întrucât, deși procedura administrativă privind candidații ale căror rezultate au fost anulate nu a fost finalizată, iar actul administrativ solicitat nu a fost încă emis, pârâta deja acordă o prioritate nejustificată candidaților cărora li s-a asigurat legalitatea examenului.

Indică că, această abordare este inechitabilă și ilegală, deoarece le plasează într-o poziție de dezavantaj nejustificat, încălcându-se drepturile legitime ale acestora și afectându-le șansele de a participa la concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar. Or, la acest moment, au acceptat anularea rezultatelor examenului și nu au contestat această decizie, având încredere că autoritatea publică va proceda în conformitate cu prevederile legale și vor acorda un remediu efectiv, conform punctului 78 din Regulamentul nr. 631/2017, conform căruia, în cazul anulării rezultatelor examenului, candidaților li se acordă automat punctajul minim necesar pentru promovare sau se organizează o nouă sesiune de examen. Cu toate acestea, procedura administrativă de acordare a remediului efectiv nu a fost încă finalizată și poate dura până la 90 de zile.

Punctează că, în acest interval, autoritatea publică organizează concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar, permițând doar candidaților ale căror rezultate nu au fost anulate să participe, reclamantele fiind excluse nejustificat de la participarea la concurs, deși nu au nici o culpă și se află într-o situație juridică incertă, din cauza întârzierii finalizării procedurii administrative. Această excludere afectează grav drepturile și interesele legitime ale reclamantelor, încălcând principiile fundamentale ale dreptului administrativ și ale statului de drept.

Afirmă că, prin acordarea unei priorități nejustificate candidaților ale căror rezultate au fost deja validate, dar sesiunea/examenul nefiind finisat, autoritatea publică încalcă principiul egalității și al nediscriminării, prevăzut la art. 7 Cod

administrativ al R. Moldova. Deși se află într-o situație similară cu acești candidați, reclamantele sânt tratate diferit și dezavantajate în mod nejustificat, fără a exista un temei legal sau obiectiv care să justifice această diferențiere.

În plus, prin faptul că procedura administrativă nu a fost finalizată, iar actul administrativ de acordare a remediului efectiv nu a fost emis, autoritatea publică încalcă principiul securității juridice și al încrederii legitime, consacrat la art. 30 Cod administrativ, reclamantele se află într-o stare de incertitudine și nesiguranță juridică, neștiind dacă și când vor putea participa la concurs și dacă drepturile lor vor fi respectate. Acest lucru afectează grav încrederea reclamantelor în legalitatea și predictibilitatea acțiunilor autorităților publice.

Mai mult, au indicat că, prin excluderea reclamantelor de la concurs fără finalizarea procedurii administrative (examen și/sau emiterea actului administrativ individual favorabil), autoritatea publică încalcă dreptul lor la un remediu efectiv, garantat de art. 20 din Constituția R. Moldova și de art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, or, lipsa unui remediu efectiv le împiedică să își exercite drepturile și să-și protejeze interesele legitime.

De asemenea, invocă că, în aceste condiții, se impune intervenția instanței de judecată prin emiterea unei ordonanțe provizorii, care ar permite participarea la concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar. Emiterea ordonanței este necesară pentru a preveni un prejudiciu grav și ireparabil, întrucât, dacă nu participă la concursul actual, vor pierde definitiv oportunitatea de a accede în profesie, iar reluarea procedurilor vor genera întârzieri nejustificate și cheltuieli suplimentare.

Consideră reclamantele că, pretenția este întemeiată, deoarece autoritatea publică nu a finalizat procedura administrativă la toți candidații admiși la examen și nu a emis actul administrativ de acordare a remediului efectiv sau finalitate a examenului în privința reclamanților, deși avea obligația legală să o facă într-un termen rezonabil. Excluderea de la concurs este nejustificată și le afectează grav drepturile, încălcând principiile egalității, proporționalității și securității juridice.

Specifică că, la caz, există un prejudiciu grav și ireparabil, iar în lipsa ordonanței provizorii, reclamantele vor fi excluse de la concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar, pierzând definitiv șansa de a accede în profesie în acest concurs. Chiar dacă procedura administrativă va fi finalizată ulterior în favoarea lor, locurile vor fi deja ocupate, iar drepturile sale nu vor putea fi reparate în mod efectiv. Cu toate că, candidați au devenit toți prin aceeași hotărâre a Comisiei de Licențiere a Activității Notariale, doar că în privința reclamantelor, în lipsa vinovăției sale, rezultatul examenului s-a anulat, iar finalitatea procedurii administrative în acest sens nu a avut loc.

Susțin de asemenea că, interesul public nu este afectat prin admiterea cererii de emitere a ordonanței provizorii, ci dimpotrivă, se asigură respectarea legalității și a drepturilor fundamentale ale persoanelor. Participarea lor la concurs nu prejudiciază drepturile altor candidați și nici buna desfășurare a procedurii.

Consideră oportună emiterea ordonanței provizorii, prin care să se dispună permiterea participării sale la concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar. Această măsură este proporțională, necesară și adecvată pentru protejarea drepturilor sale și pentru evitarea unui prejudiciu ireparabil.

Prin urmare, solicită reclamantele Macar Lucia și Drăgan Ludmila, emiterea unei ordonanțe provizorii privind obligarea Comisiei de Licențiere a Activității Notariale să emită hotărârea privind rezultatele candidatului Macar Lucia cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul admis și emiterea unei ordonanțe provizorii privind obligarea Comisiei de Licențiere a Activității Notariale să emită hotărârea privind rezultatele candidatului Drăgan Ludmila cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul admis.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 15 octombrie 2024, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea reclamantelor Macar Lucia și Drăgan Ludmila privind emiterea unei ordonanțe provizorii.

Exprimându-și dezacordul cu încheierea primei instanțe, la data de 30.10.2024, Macar Lucia și Drăgan Ludmila au depus recurs, prin care au solicitat anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 15 octombrie 2024, cu adoptarea unei noi încheieri, prin care cererea privind emiterea ordonanței provizorii să fie admisă.

În motivarea recursului, recurentele au reiterat poziția expusă prin cererea inițială de emitere a ordonanței provizorii, indicând că, prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia de a respinge cererea în cauză, or, cerințele privind admisibilitatea cererii de eliberare a ordonanței provizorii au fost îndeplinite.

Subliniază că, prin prisma art. 215 alin. (2) lit. a) și b) Cod administrativ, reclamantele/recurentele au argumentat desfășurat temeinicia pretențiilor acțiunii și necesitatea imperioasă de emitere a ordonanței provizorii, în vederea evitării consecințelor grave și ireparabile pentru reclamante.

Menționează că, instanța de fond nu a indicat și nu ațînut cont de argumentele reclamantelor, or, acestora nu li s-a asigurat un remediu efectiv și nu s-a soluționat cererea privind emiterea actului administrativ favorabil, remarcând totodată că, încă mai dețin statutul de candidați admiși la examen, în sesiunea respectivă, la fel ca și ceilalți care au promovat examenul și nici nu au fost excluse sau nu s-a anulat acest statut al reclamantelor, însă autoritatea pârâtă organizează concurs de suplinire a locurilor vacante pentru cei care au fost promovați.

Consideră că, această abordare, este una inechitabilă și ilegală, plasând reclamantele/recurente într-o poziție dezavantajoasă într-un mod nejustificat, afectând șansele de participare la concursul de suplinire a locurilor vacante de notar.

Invocă că, procedura administrativă poate dura până la 90 zile, fapt ce incontestabil probează necesitatea emiterii ordonanței provizorii, or, prin organizarea

concursului pentru suplinire a locurilor vacante de notar, prin excluderea nejustificată a reclamantelor și prin întârzierea finalizării procedurii administrative, ultimelor le sânt afectate drepturile legale, acestea fiind dezavantajate față de ceilalți candidați.

În circumstanțele enunțate supra, consideră necesară admiterea cererii de recurs și emiterea ordonanței provizorii, în sensul formulat.

Fiind notificați despre cererea de recurs depusă de Macar Lucia și Drăgan Ludmila, intimații Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Comisia de licențiere a activității notariale nu au făcut uz de dreptul procedural și nu au prezentat referință.

În acord cu prevederile stipulate la art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În corespundere cu dispozițiile art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.

Din analiza materialelor dosarului, Completul de contencios administrativ constată că, recursul este declarat în termenul prevăzut de lege, încheierea contestată cu recurs fiind emisă la data de 15 octombrie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 30.10.2024.

Art. 236 Cod administrativ prevede expres că, instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când: a) hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel; b) apelul este depus în mod repetat; c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită; d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1); e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2); f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sânt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Consecvent, Colegiul reține că, recursul depus de Macar Lucia și Drăgan Ludmila, conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurenta își întemeiază solicitările.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art.233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ

concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

Verificând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor cererii de recurs şi a materialelor dosarului, instanţa de recurs consideră că, recursul este admisibil, dar neîntemeiat şi urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.192 alin.(1) Cod administrativ, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.

În accepțiunea art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

Art.243 alin.(2) Cod administrativ, indică că, instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată.

Conform art.243 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: […] b) respinge recursul.

Astfel, reieșind din actele cauzei, Colegiul remarcă că, prin acțiunea depusă, reclamantele Macar Lucia și Drăgan Ludmila au solicitat emiterea unei ordonanțe provizorii privind obligarea Comisiei de Licențiere a Activității Notariale să emită hotărârea privind rezultatele candidatului Macar Lucia cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul admis și emiterea unei ordonanțe provizorii privind obligarea Comisiei de Licențiere a Activității Notariale să emită hotărârea privind rezultatele candidatului Drăgan Ludmila cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul admis.

Instanța de fond a concluzionat asupra netemeiniciei cererii de emitere a ordonanței provizorii.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a reținut că, la caz nu au fost întrunite prevederile exprese statuate la art. 215 Cod administrativ.

În acest context, Colegiul reieșind din circumstanțele de fapt relatate, coroborate la prevederile legale aplicabile la caz, consideră că, concluzia instanței de fond privind respingerea cererii de emitere a ordonanței provizorii este una justă și întemeiată, reieșind din următoarele considerente.

Astfel, Colegiul remarcă că, în acord cu art. 10 alin. (1) Cod Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În acord cu art. 16 Cod Administrativ, dreptul discreţionar al autorităţii publice

reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

În accepțiunea art. 21 alin. (1) Cod Administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. (2) Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. (3) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

Conform art. 22 alin. (1) Cod Administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. (2) Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În temeiul art. 31 Cod administrativ, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate, iar art. 32 alin. (1) Cod Administrativ, prevede expres că, procedura administrativă se structurează astfel încât participanţii să poată înţelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuţia unui participant, acestuia i se comunică neîntîrziat, într-un limbaj clar şi uşor de înţeles, acţiunile care trebuie întreprinse. (2) În condiţiile legii, autorităţile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

Art. 137 alin. (1) Cod Administrativ, prevede că, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Totodată, instanța de recurs relevă că, în conformitate art. 214 alin. (1) Cod Administrativ, suspendarea executării actului administrativ individual contestat poate fi solicitată de către reclamant instanţei de judecată care examinează acţiunea de contencios administrativ. (2) Instanţa de judecată poate dispune suspendarea executării actului administrativ individual din motivele prevăzute la art.172 alin.(2). (4) Instanţa de judecată decide cu privire la suspendarea executării actului administrativ individual printr-o încheiere susceptibilă de recurs, fără citarea participanţilor la proces. Dacă consideră necesar, instanţa de judecată citează părţile pentru audiere în privinţa temeiniciei cererii de suspendare. Prevederile art.177 alin.(2) din Codul de procedură civilă nu se aplică.

Potrivit art. 172 Cod Administrativ, (2) motivele suspendării sânt: a) existenţa unor suspiciuni serioase şi rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil; b) existenţa pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil.

În acord cu art. 214 alin. (4)-(5) Cod Administrativ, instanţa de judecată decide cu privire la suspendarea executării actului administrativ individual printr-o încheiere susceptibilă de recurs, fără citarea participanţilor la proces. Dacă consideră necesar, instanţa de judecată citează părţile pentru audiere în privinţa temeiniciei cererii de suspendare. Prevederile art.177 alin.(2) din Codul de procedură civilă nu se aplică.

În temeiul art. 215 Cod Administrativ, (1) În cazurile care nu cad sub incidenţa art.214, reclamantul poate solicita instanţei de judecată care examinează acţiunea în contencios administrativ emiterea unei ordonanţe provizorii. Pînă la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, reclamantul poate solicita emiterea unei ordonanţe provizorii instanţei de judecată la care se va depune acţiunea. (2) Instanţa de judecată poate emite o ordonanţă provizorie dacă: a) în baza unei examinări sumare, ajunge la concluzia că pretenţia revendicată de reclamant este întemeiată; şi b) emiterea ordonanţei este necesară pentru evitarea consecinţelor grave şi ireparabile pentru reclamant. (3) Prevederile art. 214 alin. (3)–(5), (7) şi (8) se aplică corespunzător.

Colegiul precizează astfel că, ordonanța provizorie este unul din mijloacele de ocrotire provizorie și urgentă care urmărește asigurarea protecției efective a drepturilor persoanei prevăzute de art.17 Cod Administrativ și care nu se referă la suspendarea executării unui act administrativ individual defavorabil. Ordonanța provizorie nu este un act procedural, dar o instituție și un mijloc de protecție efectivă a drepturilor, instituită prin încheiere judecătorească executorie. Pentru admisibilitatea cererii cu privire la emiterea ordonanței provizorii, se constată necesitatea întrunirii cumulative a mai multor condiții: a) cazul să nu se refere la suspendarea executării unui act administrativ individual defavorabil; b) să fie depusă de reclamant o cerere în formă scrisă; c) instanța de judecată să fie competentă jurisdicțional și teritorial de a examina acțiunea în contencios administrativ; d) acțiunea în contencios administrativ să fie admisibilă potrivit art. 207 Cod Administrativ.

În acest context, măsurile de protecție provizorie dispuse de către instanța competentă pot lua forma de suspendare a executării actului administrativ, în întregime sau parțial, prin care se dispune în totalitate sau parțial restabilirea situației care a existat la momentul adoptării actului administrativ sau la orice modificare ulterioară și de impunere asupra administrației a oricărei obligații corespunzătoare, iar măsurile de protecție provizorie nu pot aduce în nici un fel atingere deciziei care urmează să fie luată de către instanța sesizată cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin urmare, pentru a evita abuzurile nejustificate din partea reclamantului, judecătorului i se oferă posibilitatea de a aprecia întinderea și caracterul real, ireversibil al prejudiciului, a cărui producere iminentă este invocată de reclamant. Se mai reține că măsurile provizorii aplicate în fiecare caz separat de către instanța de judecată țin de substanța obiectului acțiunii. Instanța urmează să dispună măsura provizorie, care menține starea de fapt pe durata examinării cauzei, în circumstanțe în care în mod plauzibil există riscul unei pagube ireparabile.

Colegiul punctează că, instanța de judecată urmează să se asigure că, măsurile pe care intenționează să le dispună, sânt suficient de eficiente pentru atingerea obiectivului lor.

Subsecvent, instanța de recurs reliefează că, art. 215 Cod administrativ, conferă judecătorului o largă marjă de apreciere în exercitarea căreia acesta este abilitat în special, în raport cu circumstanțele fiecărei spețe, să precizeze obiectul și domeniul de aplicare al măsurilor provizorii solicitate, precum și, dacă consideră necesar, să adopte, dacă este cazul din oficiu, orice măsură accesorie care să garanteze eficacitatea măsurilor provizorii pe care le dispune.

La acest capitol, Colegiul notează că, din conținutul art. 215 Cod administrativ, se desprind două condiții cumulative ce urmează a fi întrunite pentru emiterea ordonanței provizorii: 1) în baza unei examinări sumare se ajunge la concluzia că pretenţia revendicată de reclamant este întemeiată şi 2) emiterea ordonanţei este necesară pentru evitarea consecinţelor grave şi ireparabile pentru reclamant.

Colegiul învederează că, spre deosebire de examinarea în fond, analiza judecătorească în pretențiile circumscrise ordonanței provizorii este una sumară, adică o superficială analiză judecătorească trebuie să fie suficientă ca să furnizeze concluzii consistente pentru a aprecia temeinicia pretenției revendicate de titularul ordonanței provizorii. În acest context nu se impune o examinare profundă și detaliată a cauzei judiciare, ci o studiere laconică a pretențiilor reclamantului din perspectiva cadrului normativ invocat și probatoriului prezentat. Examinarea sumară a temeiniciei pretenției presupune atestarea unor fapte de natură să convingă la o etapă primară, că pretenția reclamantului este întemeiată, fără a purcede la examinarea fondului în cadrul dezbaterilor judiciare.

Totodată, Colegiul menționează că, pentru ordonanța provizorie, este suficientă doar necesitatea unei protecții imediate, care, dacă nu este acordată sau amânată, din motivul duratei procesului, ar putea provoca consecințele menționate la art. 215 alin. (2) lit. b) Cod administrativ, fapt care rezultă și din prevederea art. 224 alin. (1) lit. c), potrivit căreia, în baza unei acţiuni în realizare, obligă la acţiune, tolerare sau inacţiune, dacă o astfel de pretenţie a reclamantului este întemeiată, cerințe pasibile valorificării de instanța de judecată după examinarea în fond a acțiunii, ceea ce nu echivalează cu operațiunea de verificare sumară a temeiniciei pretenției, cu titlu provizoriu și în scopul protecției drepturilor până la judecată.

Prin urmare, punctul decisiv pentru aprecierea situației de fapt și juridice este cel al corelației cu pretenția din acțiunea de contencios administrativ. În esență, o protecție juridică provizorie conform art. 215 Cod administrativ, ar trebui să protejeze drepturile subiective anterior adoptării unei hotărâri definitive în cadrul procedurii principale.

În acest context, Colegiul constată că, prima instanță just a concluzionat că, reclamantele nu au justificat temeinicia pretenției privind emiterea ordonanței provizorii, or, condiția menționată de art. 215 alin. (2) lit. a) Cod administrativ nu a

fost îndeplinită.

Cât privește cea de a doua condiție, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe, potrivit căreia, reclamantele/recurente ar fi amenințate cu dezavantaje în cazul așteptării emiterii unei hotărâri în procedura principală, ne fiind justificată suportarea unor consecințe grave și ireparabile de către reclamante și respectiv, necesitatea realizării unei protecții legale efective a drepturilor acestora din urmă, ne fiind întrunită nici condiția prevăzută de art. 215 alin. (2) lit. b) Cod administrativ.

În această ordine de idei, Colegiul reiterează concluzia primei instanțe, potrivit căreia, reclamantele/recurente nu au întrunit cele 2 condiții prevăzute de art. 215 Cod administrativ, instanța de fond corect dispunând respingerea cererii de emitere a ordonanței provizorii.

Din considerentele enunțate supra, Colegiul concluzionează că, prima instanță a examinat cererea de emitere a ordonanței provizorii sub toate aspectele, iar simpla nemulțumire a părților de soluția adoptată de instanțele inferioare, nu poate constitui motiv de admitere a cererii de recurs, dacă nu este invocat sau dacă din conținutul recursului nu se reține vreun temei de recurs expres prevăzut de lege, iar prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, conchide că, prima instanță întemeiat și justificat a respins cererea privind emiterea ordonanței provizorii, argumentele invocate în cererea de recurs fiind neîntemeiate.

Având în vedere cele expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Macar Lucia și Drăgan Ludmila și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit. b) Cod administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Macar Lucia și Drăgan Ludmila, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 15 octombrie 2024, emisă în cauza civilă de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Macar Lucia și Drăgan Ludmila către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Comisia de licențiere a activității notariale privind emiterea ordonanței provizorii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,

judecătorul Ghenadie Mîra

Judecătorii Victoria Sîrbu

Angela Braga